

*Is le meisínaistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú;ní ghlaicann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár mbeartas teanga agus aistriúcháin [Nasc].*

## **Cinneadh i gcás 724/2019/MIG maidir le diúltú an Choimisiúin Eorpaigh rochtain phoiblí iomlán a thabhairt ar dhoiciméad a bhaineann le hiniúchtaí ar coinbhleachtaí leasa féideartha sa tSeicia**

Cinneadh

**Cás 724/2019/MIG - Tosaithe an 10/05/2019 - Cinneadh an 25/03/2020 - Institiúid  
ábhartha An Coimisiún Eorpach ( Socratthe ag an institiúid ) |**

Bhain an cás le hiarraidh ar rochtain phoiblí ar litir ón Choimisiún Eorpach chuig údaráis na Seicia faoi iniúchtaí i dtaca le coinbhleachtaí leasa féideartha sa tSeicia. Dhiúltaigh an Coimisiún an litir a chur ar fáil go poiblí, agus d'aitigh siad go mbeadh seans ann nach gcríochnófaí na hiniúchtaí dá nochtaí an doiciméad.

Mheas an tOmbudsman gur cheart don Choimisiún rochtain pháirteach a thabhairt ar an litir, agus go ndearbhófaí agus go ndeimhneofaí don phobal ar an gcaoi sin go raibh gníomh ionchuí á dhéanamh ag an gCoimisiún chun cistí an AE a chosaint.

Ghlac an Coimisiún leis an réiteach sin agus thug sé rochtain don ghearánach ar na míreanna siúd den litir a mheas an tOmbudsman a d'fhéadfaí a noctadh. Ar an dóigh sin, is é meas an Ombudsman gur réitigh an Coimisiún an gearán. Dá bhí sin, dhún sí an fiosrúchán.

## **Cúlra an ghearáin**

- Cuireann** an tAontas Eorpach maioniú ar fáil do na Ballstáit chun tacú leis an bhforbairt eacnamaíoch agus chun comhtháthú sóisialta a neartú ar fud an Aontais. Is iad na Ballstáit a chuireann na cláir chomhtháthaithe eacnamaíoch agus shóisialta chun feidhme, rud a chiallaíonn go roghnaíonn siad na tionscadail a fhaigheann maioniú ón Aontas agus go ndéanann siad faireachán agus meastóireacht orthu.



**2.** Déanann an Coimisiún faireachán ar gach clár agus féadfaidh sé íocaíochtaí a chur ar fionraí más rud é “go bhfuil fianaise shoiléir ann a thugann le fios go bhfuil easnamh suntasach i bhfeidhmiú an chórais bainistíochta agus rialaithe” [1] [Nasc] nó má bhaineann “caiteachas (...) le neamhrialtacht a bhfuil iarmháirtí tromchúiseacha airgeadais aige (...).” [2] [Nasc] Sa chomhthéacs sin, tá sé de chumhacht ag an gCoimisiún iniúchtaí a dhéanamh chun a fhíorú go bhfuil sásraí rialaithe na mBallstát leordhóthanach agus má tá aon easnaimh agus/nó mírialtachtaí ann maidir le tionscadail arna gcistíú ag an Aontas.

**3.** In 2018, mar fhreagairt ar líomhaintí maidir le coinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann a bhaineann le tionscadail áirithe sa tSeicia atá maoinithe ag an Aontas, rinne an Coimisiún iniúchadh ar chistí an Aontais a deonaíodh do Agrofert, cuideachta mhór sealbhaíochta a bhunaigh Príomh-Aire na Seicia faoi láthair.

**4.** An 13 Nollaig 2018, d'eisigh Parlaimint na hEorpa Rún inar iarr sí, i measc pointí eile, ar an gCoimisiún “gach doiciméad atá ar fáil dó a fhoilsíú a bhaineann leis an gcoinbhleacht leasa a d'fhéadfadh a bheith ag Príomh-Aire Phoblacht na Seice agus ag Aire Talmhaíochta na Seice, agus a mhíniú cad iad na bearta atá beartaithe aici a dhéanamh chun an cás a leigheas .” [3] [Nasc]

**5.** An 19 Nollaig 2018, d'iarr an gearánach, comhalta de Sheanad na Seicia, ar an gCoimisiún doiciméid phoiblí a bhaineann le hiniúchtaí an Choimisiúin a chur ar fáil. [4] Ba litir iad sin a sheol an Coimisinéir Oettinger chuig údaráis na Seice an 29 Samhain 2018 (a bhfuil a neamhnochtadh ina ábhar don phiosrúchán seo) agus ceithre dhoiciméad ó mhí na Nollag 2018 ina leagtar amach raon feidhme agus modheolaíocht na n-iniúchtaí a bhí le déanamh go luath in 2019 (ba é neamhnochtadh na gceithre dhoiciméad sin ábhar phiosrúchán an Ombudsman 721/2019/MIG [5] ).

**6. Dhiúltaigh** an Coimisiún rochtain a thabhairt. D'iarr an gearánach ar an gCoimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar a chinntí trí ‘iarratais deimhniúcháin’ mar a thugtar orthu a dhéanamh.

**7.** I mí Eanáir 2019, chuir an Coimisiún túis leis an tsraith nua iniúchtaí a bhaineann le cistíú a deonaíodh do Agrofert.

**8.** I mí Feabhra agus i mí an Mhárta 2019 faoi seach, dheimhnigh an Coimisiún a chinntí gan na doiciméid a noctadadh (D'eisigh sé ‘cinntí daingniúcháin’ mar a thugtar orthu). Sa dá chás, thug an Coimisiún dhá chúis: D'áitigh sé go mbainfeadh scaoileadh na ndoiciméad an bonn de chuspóir na gcigireachtaí, na n-imscrúduithe agus na n-iniúchtaí [6] agus go mbainfeadh sé an bonn de phríobháideachas agus de shláine an duine aonair [7] . Maidir leis an litir a sheol an Coimisinéir Oettinger chuig údaráis na Seice, d'áitigh an Coimisiún freisin go mbainffí an bonn go mór óna chinnteoiréacht dá noctfaí é. [8] [Nasc]

**9.** Agus é míshásta le cinntí an Choimisiúin gan na doiciméid a noctadadh, chuaigh an gearánach i dteaghmáil leis an Ombudsman i mí Aibreáin 2019.



## An fiosrúchán

**10. Le linn** an fiosrúcháin, fuair an tOmbudsman cóipeanna de na doiciméid ábhartha ón gCoimisiún.

## Argóintí curtha i láthair

**11.** Thug an tOmbudsman dá aire ar dtús go raibh seasamh an Choimisiúin leagtha amach ina fhreagra daingniúcháin ar an ngearánach. Chuir an tOmbudsman in iúl don Choimisiún go bhféadfadh sé, dá mba mhian leis, tuairimí breise a thabhairt. Ní dhearna an Coimisiún amhlaidh agus dá bhrí sin bhunaigh an tOmbudsman a measúnú ar chinneadh daingniúcháin an Choimisiúin, tuairimí an ghearánaigh (mar a cuireadh in iúl ina ghearán) agus a breithníú féin ar ábhar na litreach.

### Argóintí arna gcur i láthair ag an gCoimisiún

**12.** D'áitigh an Coimisiún go mbaineann an doiciméad le hiniúchtaí leanúnacha agus go bhféadfaí cur i gcrích na n-iniúchtaí sin a chur i mbaol dá noctfaí é. [9] Go sonrach, luaigh an Coimisiún go noctfaí an Coimisiún do bhaol an bhrú sheachtraigh, rud a dhéanfadh dochar do dhéanamh cuí na n-iniúchtaí agus do chomhar comhréitigh idir an Coimisiún agus údarás na Seice.

**13.** D'áitigh an Coimisiún freisin go mbainfeadh noctadh iomlán an doiciméid an bonn de phríobháideachas agus de shláine daoine aonair, toisc go bhfuil roinnt sonraí pearsanta ann [10] [\[Nasc\]](#), amhail síniú.

**14.** Ina theannta sin, d'áitigh an Coimisiún go bhféadfadach noctadh an doiciméid dochar a dhéanamh do chosaint chinnteoireacht an Choimisiúin toisc go bhfuil réamhchonclúidí íogaire sa doiciméad maidir le coinbhleachtaí leasa líomhnaithe nach ndearna an Coimisiún cinneadh críochnaitheach ina leith go fóill.

**15.** Maidir le cibé an raibh leas an phobail ann a d'fhéadfadach údar a thabhairt le noctadh, chuir an Coimisiún in iúl go dtuigeann sé go bhfuil '*leas áirithe san ábhar i dtrácht*'. Mar sin féin, tháinig sé ar an gconclúid nach sáródh an leas sin leas an phobail maidir lena áirithiú go ndéanfar na hiniúchtaí leanúnacha, agus cinnteoireacht an Choimisiúin, mar is ceart, saor ó bhrú seachtrach.

### Argóintí arna gcur i láthair ag an ngearánach

**16.** D'áitigh an gearánach gur mheas an Coimisiún go mícheart gurb ann don leas poiblí agus a thábhachtaí atá sé rochtain a fháil ar an doiciméad a iarradh. Dúirt an gearánach gur theip ar an gCoimisiún aon údar a thabhairt maidir leis an gcúis nach bhfuil aon leas poiblí ann i noctadh an doiciméid a iarradh.



## Togra an Ombudsman le haghaidh réitigh

**17. Mheas** an tOmbudsman gur chun leas an phobail é feasacht an phobail ar ghníomhartha an Choimisiúin maidir le líomhaintí faoi choinbhleachtaí leasa a d'fhéadfad a bheith i gceist le hionadaí poiblí ardleibhéil, agus lena mbainfeadh úsáid cistí suntasacha AE. D'fhónfad sé chun an pobal a chur ar an eolas an raibh an Coimisiún, agus údaráis na Seice, ag glacadh, in am tráthá, na céimeanna ábhartha uile chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint agus chun a áirithiú go n-urramófar an smacht reachta. Ba leas suntasach é leas an phobail ós rud é gurb é Príomh-Aire reatha na Seicia an duine atá i gcroílár imscrúdú an Choimisiúin.

**18.** Cé gur léir go raibh leas an phobail san ábhar sin, ba í an phríomhcheist, mar sin féin, an mbeadh sé chun leas an phobail dá n-eiseofaí *an doiciméad a iarradh, ag an gcéim sin d'iniúchtaí an Choimisiúin*, nó arbh fhearr leas an phobail dá ndéanfadh an Coimisiún an doiciméad a eisiúint a luaithe a bheadh a chuid iniúchtaí curtha i gcríoch aige. Agus an measúnú sin á dhéanamh, thuig an tOmbudsman go bhfuil tabhairt chun críche iniúchtaí an Choimisiúin ríthábhachtach ó thaobh soiléiriú beacht a dhéanamh ar mhéid na gcoinbhleachtaí leasa a d'fhéadfad a bheith ann agus i dtéarmaí cistí poiblí AE a chosaint.

**19.** Litir a sheol an Coimisinéir um an mBuiséad agus um Acmhainní Daonna, Günter Oettinger, chuig údaráis na Seice an 29 Samhain 2018 a bhí sa doiciméad atá i gceist sa chás seo. Bhain an litir seo le dhá shaincheist shubstainteacha, saincheist amháin a bhaineann leis an tréimhse roimh an 2 Lúnasa 2018 agus ceann eile a bhaineann leis an tréimhse tar éis an 2 Lúnasa 2018. Bhí an dáta sin ábhartha toisc gur tháinig an Rialachán Airgeadais nua [11] [Nasc], lena dtugtar cumhactaí imscrúdaithe níos mó don Choimisiún, i bhfeidhm ar an dáta sin.

**20.** Maidir leis an tréimhse *tar éis* an 2 Lúnasa 2018, bhí faisnéis an-mhionsonraithe sa litir maidir le hiniúchadh leanúnach ar thosaigh an Choimisiún *cheana féin*, de bhun Airteagal 61 den Rialachán Airgeadais reatha, nuair a seoladh an litir (eadhon, i mí na Samhna 2018). Dar leis an Ombudsman, dá nochtfaí na sonraí sin, cé go raibh an t-iniúchadh ar siúl, d'fhéadfaí an bonn a bhaint de chumas an Choimisiúin a iniúchadh a chur i gcríoch go héifeachtach.

**21.** Maidir leis an tréimhse *roimh* an 2 Lúnasa 2018, áfach, rinneadh cur síos i litir mhí na Samhna, go ginearálta, ar an gcreat dlíthiúil lena gceanglaítear ar na Ballstáit córais rialaithe a bheith acu arb é is aidhm dóibh cur chun feidhme cuí bhuiséad an Aontais a áirithiú. Mheas an tOmbudsman nár fhaisnéis iogair a bhí ann. Luadh sa litir ansin go gcuirfeadh an Coimisiún túis le hiniúchtaí chun athbhreithniú a dhéanamh ar na córais rialaithe sin. Níorbh fhéidir an mhír dheireanach sin a mheas mar mhír rúnda ós rud é gur luaigh an Coimisiún in áit eile go seolfadh sé iniúchtaí den sórt sin.

**22. Bhí** an tOmbudsman den tuairim nach mbainfeadh nochtadh an dá mhír ina bhfuil an fhaisnéis an-ghinearálta seo an bonn d'iniúchtaí an Choimisiúin. Mheas an tOmbudsman freisin gur rochtain pháirteach fhóinteach a bhí i gceist le rochtain a thabhairt ar an dá mhír seo, ós rud é go gcuirfeadh nochtadh den sórt sin in iúl don phobal agus go ndeimhneodh sé don phobal go



raibh an Coimisiún ag déanamh beart cuí maidir le cosaint chistí an AE.

**23.** Maidir le rochtain fhóinteach, mheas an tOmbudsman freisin go gcabhródh sé leis an bpobal chun comhthéacs agus tábhacht na litreach a thuiscint trí rochtain a thabhairt ar an gcéad dá mhír den litir agus ar an mír dheiridh den litir, gan cur isteach ar iniúchtaí leanúnacha an Choimisiúin.

**24.** D'áitigh an gearánach go bhfuil leas an phobail i nochtadh na litreach iomláine. Leag an tOmbudsman béim air gur mheas sí go raibh leas an phobail ag baint leis an bpobal a chur ar a suaimhneas go raibh bearta cuí á ndéanamh ag an gCoimisiún chun líomhaintí maidir le coinbhleacthaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann a imscrúdú agus beart a dhéanamh ina leith. Dá bhrí sin, ba cheart don Choimisiún gníomhú ar bhealach chomh tréadhearcach agus chomh hoscaithe agus is féidir. Thug an tOmbudsman faoi deara freisin, áfach, gur ghá leasanna poiblí eile a chur san áireamh, go háirithe, maidir le cosaint a thabhairt do chumas an Choimisiúin iniúchtaí a dhéanamh arb é is aidhm dóibh a chinntíú go gcosnaítear cistí AE agus go n-urramáitear an smacht reachta. Sa chomhthéacs seo, mheas an tOmbudsman gurbh é an bealach is fearr chun leas an phobail ná rochtain pháirteach a thabhairt ar an gcáipéis.

**25.** Sa chomhthéacs thus, thug an tOmbudsman aird chuí freisin ar an bhffíoras go ndearna an Coimisiún iarrachtaí suntasacha chun an pobal a choinneáil ar an eolas, mar shampla, trí nuashonruithe rialta ar a iniúchtaí a chur ar fáil do Pharlaimint na hEorpa, agus bhíothas ag súil go leanfadh an Coimisiún leis na hiarrachtaí sin.

**26.** Bunaithe ar na prionsabail atá leagtha amach thus, mhol an tOmbudsman an réiteach seo a leanas: [12]

**Ba cheart don Choimisiún rochtain pháirteach a thabhairt don ghearánach ar an litir a iarradh (mar a léirítear sa togra le haghaidh réitigh) i gcomhréir leis na prionsabail atá leagtha amach thusas.**

**27.** Tar éis an togra le haghaidh réitigh ón Ombudsman, rinne an Coimisiún athmhachnamh ar a sheasamh. D'aontaigh sí rochtain neamhshrianta a thabhairt don ghearánach ar na míreanna sin den litir iarrtha a chuir an tOmbudsman in iúl, ba chóir iad a nochtadh.

**28. Tugadh deis** don ghearánach trácht a dhéanamh ar an réiteach a bhí beartaithe ag an Ombudsman agus ar fhreagra an Choimisiúin air. Ní raibh sé, áfach, aon tuairimí a chur ar fáil.

**29. Fáiltíonn** an tOmbudsman roimh ghlacadh an Choimisiúin lena togra le haghaidh réitigh agus roimh nochtadh páirteach cuí litir (iar-Choimisinéir) an Choimisinéara. Measann sí go bhfuil an gearán réitithe.

## Conclúid

Bunaithe ar an bhfiosrúchán, dúnann an tOmbudsman an cás seo leis an gconclúid seo a



leanas:

**Tá an gearán réitithe ag an gCoimisiún Eorpach trí pháirt-rochtain shuntasach a thabhairt ar an litir a iarradh.**

Cuirfear an gearánach agus an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin .

Emily O'Reilly

An tOmbudsman Eorpach

Strasbourg, 25/03/2020

[1] [Nasc] Airteagal 83(1)(a) de Rialachán na bhForálacha Coiteanna 1303/2013:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1303&from=EN> [Nasc]

[2] [Nasc] Airteagal 142(1)(b) de Rialachán na bhForálacha Coiteanna.

[3] [Nasc] Rún ó Pharlaimint na hEorpa an 13 Nollaig 2018 maidir le coinbhleachtaí leasa agus cosaint bhuiséad AE i bPoblacht na Seice, Pointe 13,

[http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0530\\_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0530_EN.pdf) [Nasc].

[4] [Nasc] Faoi Rialachán 1049/2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Nasc].

[5] [Nasc] Tá cinneadh an Ombudsman ar fáil ag:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/116978> [Nasc].

[6] [Nasc] Airteagal 4(2), an tríú fleasc de Rialachán 1049/2001.

[7] [Nasc] Airteagal 4(1)(b) de Rialachán 1049/2001.

[8] [Nasc] Airteagal 4(3), an chéad fhomhír de Rialachán 1049/2001.

[9] [Nasc] Breithiúnas ón gCúirt Ghinearálta an 12 Bealtaine 2015, *Technion v an Coimisiún Eorpach*, T-480/11:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf;jsessionid=A27D2A0FF2D5ED9466FF5E824F4C2EDB?text=&d>



[Nasc].

**[10] [Nasc]** De réir bhrí Rialachán 2018/1725 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, atá ar fáil ag:  
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Nasc].

**[11] [Nasc]** Rialachán 2018/1046 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais:  
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=en> [Nasc].

**[12] [Nasc]** Níor foilsíodh an togra le haghaidh réitigh ar shuíomh gréasáin an Ombudsman mar go dtagraíonn sé d'ábhar an doiciméid a iarradh agus dá bhrí sin tá faisnéis rúnda ann.

**[13] [Nasc]** Tá freagra an Choimisiúin ar thogra an Ombudsman le haghaidh réitigh ar fáil ag:  
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/124284> [Nasc].